

Raziskovalni podatki in Evropski oblak odprte znanosti (EOSC)

Peter Sterle, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Ljubljana, 18. 6. 2020

Konferenca Raziskovalni podatki in Evropski oblak odprte znanosti

Zaključna konferenca projekta za vzpostavitev slovenskega vozlišča Združenja za raziskovalne podatke

EOSC: vizija in cilji

Vizija

- ▶ Vzpostavitev in konsolidiranje odprtega, zaupanja vrednega virtualnega okolja, ki bo dvema milijonoma evropskih raziskovalcev omogočil izmenjavo in ponovno uporabo raziskovalnih podatkov preko državnih mej in med disciplinami.

EOSC: vizija in cilji

Cilji:

- ▶ Povezati države članice, raziskovalne ustanove in ponudnike storitev s skupno zavezo, da se razvije vseevropska podatkovna platforma za raziskovalne podatke:
 - ▶ Vsi raziskovalni rezultati naj bodo objavljeni na FAIR način, ki bo upošteval dogovorjene skupne standarde in interoperabilnostni okviru, tudi med različnimi disciplinami.
 - ▶ Omogočena bo enotna in odprta izmenjava podatkov na podlagi federacije obstoječih infrastruktur in vzpostavitvijo jedrnih (EOSC) podatkovnih storitev - nastanek omrežja FAIR podatkov.
 - ▶ Vzpostavitev sistema za nagrajevanje in podporo odprti znanosti, razvoj kompetenc na področju odprtih podatkov ter oblikovanje mreže podatkovnih strokovnjakov (data steward)

EOSC: pričakovan rezultat

- ▶ EOSC bo omogočil popolnoma nov način praks pri izmenjavi in uporabi raziskovalnih podatkov ter tudi rezultatov. S tem pa tudi temeljno spremembo znanosti same.

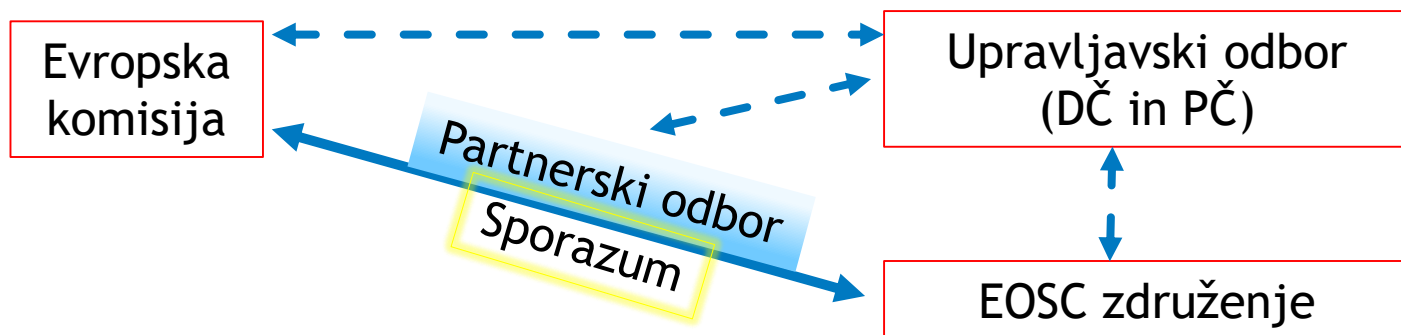
EOSC: kot EU partnerstvo v Obzorju Evropa

Partnerstvo:

- ▶ Co-programmed oblika partnerstva: vključuje vse članice EU, projekti so sofinancirani s strani Evropske komisije ter je trajna oblika partnerstva, ki zahteva ustanovitev „pravne osebe“.
- ▶ Partnerji: Države članice, imenovane organizacije, raziskovalne organizacije, agencije za financiranje znanosti, raziskovalne infrastrukture (vključno z e-infrastrukturami), združenja raziskovalcev, ponudniki storitev.
- ▶ Določila za delovanje EOSC zdaj skupaj oblikujejo Evropska komisija, Upravljalni odbor ter Izvršni odbor.

EOSC: upravljaljski model so-programiranega partnerstva

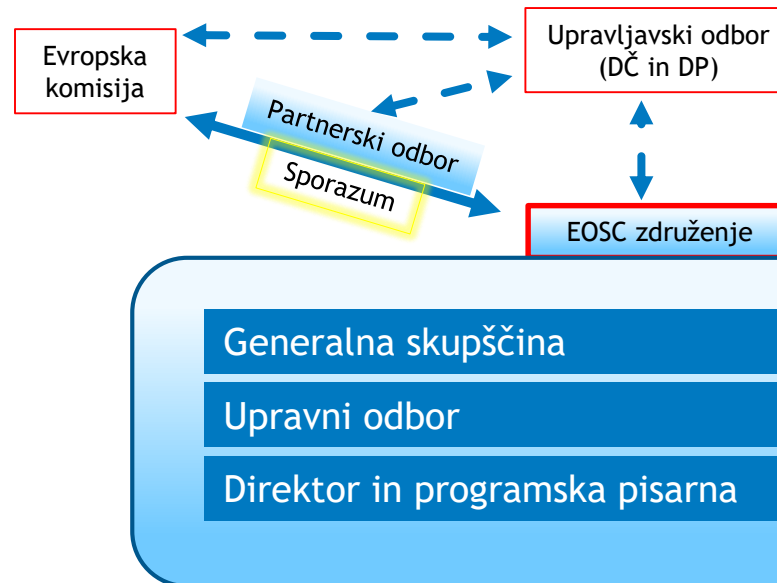
- ▶ Med Evropsko komisijo in EOSC združenjem (ki je v fazi nastajanja) bo podpisana pogodba v obliki sporazuma.
- ▶ Evropska komisija in EOSC združenje bosta vzpostavila Partnerski odbor, ki bo zagotavljal mehanizme za dialog o uresničevanju ciljev so-programiranega partnerstva.
- ▶ Upravljaljski odbor, ki bo sestavljen iz predstavnikov držav članic in pridruženih držav, bo imel svetovalno vlogo na strateški ravni.

EOSC: upravljaljski model EOSC združenja

- ▶ EOSC združenje bo vzpostavljeno kot neprofitna organizacija. Članstvo bo odprto vsem zainteresiranim deležniškim organizacijam
- ▶ EOSC združenje bo soupravljano preko treh teles:
 - ▶ Generalna skupščina (ki izvoli svojega predsednika).
 - ▶ Upravni odbor
 - ▶ Izvršni direktor, ki bo pravni zastopnik EOSC združenja in bo upravljal tudi programsko pisarno EOSC združenja.

Statut in pravilnik delovanja EOSC združenja pripravljajo zdajšnji Izvršni in Upravljaljski odbor EOSC.

Sodelovanje slovenskih predstavnikov v EOSC združenju

- ▶ Članstvo v EOSC združenju bo odprto za vsakega, vendar bo temeljilo na letni članarini. MIZŠ je določilo Arnes kot ustanovnega člana EOSC združenja iz Slovenije ter bo zagotavljalo materialne pogoje za zastopanje slovenskih organizacij.
- ▶ Arnes nastopa kot krovna organizacija preko katere bodo v EOSC združenju zastopani predstavniki iz slovenskih raziskovalnih organizacij.
- ▶ Za ta namen bo morala biti vzpostavljena slovenska (nacionalna) EOSC struktura - skupnost za odprto znanost. Zastopnik v EOSC združenju bo moral biti imenovan s strani slovenske skupnosti.
- ▶ Nujni pogoj za delovanje slovenske skupnosti za odprto znanost bosta načelo vključevanja in transparentnosti.

Predvidena časovnica začetka delovanja EOSC združenja

- ▶ Julij 2020: registracija pravne osebe.
- ▶ Avgust 2020: prva skupščina združenja EOSC.
- ▶ December 2020: formalna razglasitev delovanja EOSC v Berlinu.
- ▶ Vse zainteresirane organizacije lahko namero o včlanitvi v združenje EOSC sporočijo preko povezave: <https://www.eoscsecretariat.eu/news-opinion/establishing-eosc-legal-entity>

▶ Hvala za pozornost.